

Onderwerp Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027
Versienummer 20221012
Dossiernummer 2601
D&H datum dinsdag 18 oktober 2022
Wijze agenderen Openbaar

1) Het gevraagde besluit

1. de Programmabegroting 2023, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. kennis te nemen van de meerjarenraming 2024-2027, als onderdeel van de programmabegroting 2023, zoals opgenomen in bijlage 1;
3. het investeringsplan Verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen aan te vullen met een bedrag van € 30.700.000;
4. een bedrag van € 30.700.000 beschikbaar te stellen aanvullend op het reeds beschikbare gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet voor het uitvoeren van buitengewoon onderhoud en verbeteringsmaatregelen aan waterkeringen, waterkerende constructies en kunstwerken;
5. de scope van het verzamelkrediet Groot onderhoud en renovatie gemalen aan te passen naar Vervanging, groot onderhoud en renovatie binnen het watersysteem;
6. het verzamelkrediet Watersysteem aan te vullen met een bedrag van € 10.000.000;
7. het bestaande investeringsplan en -krediet Nieuwbouw gemaal Commandeurspolder op te hogen met een bedrag van € 846.000;
8. het bestaande investeringsplan en -krediet Renovatie gemaal Dorpolder op te hogen met een bedrag van € 299.400;
9. het bestaande investeringsplan en -krediet Filterinstallatie Broekpolder op te hogen met een bedrag van € 260.000;
10. het bestaande investeringsplan en -krediet Vispassage gemaal Dorpolder op te hogen met € 57.600

2) Aanleiding

De Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027 worden conform de Bestuurlijke P&C-kalender 2022 respectievelijk ter vaststelling en ter informatie aan de VV aangeboden.

3) Beoogd effect

Met de Begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2027 vertalen we de ambities uit het Bestuursakkoord in concrete doelen, resultaten en middelen voor het jaar 2023. De Meerjarenraming 2024-2027 heeft een indicatief karakter.

4) Kernboodschap

In de Programmabegroting 2023 zijn de gevolgen van de sterke prijsstijgingen duidelijk zichtbaar. Met name in de zuiveringstaak stijgen de kosten voor energie veel sterker dan geraamd in de kadernota 2023. Om de doelen te behalen is een energieopslag op de zuiveringsheffing onvermijdelijk. Voor het geheel van de tarief en lastenprofielen wordt vastgehouden aan de afspraken gemaakt in het bestuursakkoord, de lastenprofielen worden niet overschreden. Als uitzondering geldt dat hierop een energieopslag van € 15 euro per v.e. onvermijdelijk is. Zodra de energieprijsstijging (gedeeltelijk) weer afneemt wordt de opslag, in de eerstvolgende begroting, ook verlaagd.

De begroting 2023 laat zien hoe Delfland verder inhoud geeft aan de afgesproken doelen.

Dossiernummer: 2601

In 2023 neemt de schuld van Delfland verder af en wordt er gespaard voor de grote vervangingsinvesteringen in De Groote Lucht (DGL). De schuldquote neemt in 2023 en de meerjarenraming verder af naar 215%.

In 2023 wordt de vervanging van de zuivering DGL voorbereidt.

5) Historie – eerdere besluitvorming

De Begroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2027 zijn tot stand gekomen op basis van het bestuursakkoord 'Iedereen aan de slag voor water', het Waterbeheerplan 6 (2022-2022) en de Kadernota 2023.

6) Regelgeving en Beleid

Waterschapswet, artikelen 99 tot en met 102. Waterwet, artikelen 4.6 en 4.7.

Het Waterschapsbesluit schrijft voor wat ten minste in de begroting en meerjarenraming opgenomen moet worden.

7) Financiën

Met het vaststellen van de Begroting 2023 worden de financiële consequenties voor de uitvoering van de ambities uit het Bestuursakkoord voor het begrotingsjaar 2023 bekrachtigd. De Meerjarenraming 2024-2027 is indicatief van aard.

De financiële consequenties betreffen op hoofdlijnen:

Ten opzichte van de begroting van 2022 stijgen kosten € 35,5 miljoen en de opbrengsten met € 29 miljoen. Hierdoor daalt het bedrag aan reserveringen voor de toekomst met € 7 miljoen. Het lagere bedrag aan reserveringen komt overeen met de in 2021 vastgestelde meerjarenraming.

De sterke toename van de kostenraming bestaat uit:

Hogere energie-gebonden kosten € 28,9 miljoen;

Hogere kosten voor intensivering van het beleid conform de kadernota € 4,3 miljoen

Hogere kosten voor digitale transformatie: € 1,4 miljoen, conform de kadernota 2023 waarvoor een onttrekking plaatsvindt aan de vrije reserve.

Hogere kosten voor lonen en materiële uitgaven door prijsstijgingen € 2 miljoen

Lagere kosten voor rente door aflossingen op de PPS-lening: € 0,9 miljoen

Hogere raming van belastingopbrengsten: € 22,7 miljoen

Hogere opbrengsten uit de behandeling van afvalwater en de verkoop van groengas en duurzaamheidscertificaten: € 4,8 miljoen

Coronaschadevergoeding voor het jaar 2021: € 2 miljoen

Lagere opbrengsten uit dividend en de verkoop van vastgoed € 0,5 miljoen.

Per saldo is er een exploitatieresultaat van € 4 miljoen voordelig geraamd. Dit is het zogenoemde resultaat voor bestemming.

De voorgestelde bestemming van dit resultaat middels onttrekkingen en dotaties aan reserves is:

Bedragen * € 1 miljoen	Onttrekking	Dotatie
Tariefdemping Watersysteembeheer	3,7	
Tariefdemping zuiveringsbeheer	3,1	
Vrij reserve t.b.v. digitale transformatie	1,4	
Reserve Harnaschpolder		5,2
Toekomstige kapitaallasten Zuivering		7,0
Totaal:	8,2	12,2

Met deze resultaatsbestemming worden de heffingen voor watersysteembeheer en zuiveringsbeheer elk afzonderlijk behandeld en kostendekkend begroot.

Investeringen

Verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen

Conform de afspraak met de Verenigde Vergadering (VV van 23 april 2020; dossiernummer 1704) wordt het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen met de begroting herijkt en aangevuld met een volgende jaarschijf. De peildatum voor de herijking is 1 januari van het lopend begrotingsjaar.

Dossiernummer: 2601

Verwacht wordt dat in totaal 55,1 miljoen euro benodigd is voor lopend begrotingsjaar en de jaarschijven 2023 – 2025. Derhalve wordt ophoging van het Investeringsplan en ontwerp- en uitvoeringskrediet gevraagd voor het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen met 30,7 miljoen euro.

Investerings watersysteem

Diverse factoren veroorzaken hogere kosten binnen projecten van het watersysteem. Het gaat om exponentiële stijgingen van materiaalkosten, lagere beschikbaarheid van materialen en langere levertijden. Tegelijkertijd is sprake van minder inschrijvers op aanbestedingen en personeelstekorten wat leidt tot vertragingen en hogere tarieven.

Ten tijde van de initiële aanvraag van de investeringskredieten, speelden deze zaken in veel mindere mate, waardoor niet voldoende beschikbaar krediet is verschillende projecten te realiseren. Dit geldt vooral voor projecten in het watersysteem die nog moeten worden aanbesteed en/of moeten worden gegund.

Landelijke CBS- cijfers in de grond-, weg- en waterbouw geven aan dat afgelopen jaar de prijzen tussen de 18-20% zijn gestegen. Dit verklaart de ophoging van de kredieten en IP's van nog aan te besteden investeringsprojecten in het watersysteem met 20%.

Ophoging verzamelkrediet watersysteem

Conform het verzamelkrediet bij waterkeringen wordt het verzamelkrediet watersysteem met de begroting herijkt en aangevuld met een volgende jaarschijf. Het krediet is ca. € 6,5 miljoen waarvan € 0,2 miljoen nog niet gelabeld is aan projecten. Geraamd wordt dat in totaal ca. € 10 miljoen benodigd is voor het lopend begrotingsjaar en de jaarschijven 2023 t/m 2025, resp. € 3, € 3 en € 4 miljoen. Derhalve wordt ophoging van het Investeringsplan en ontwerp- en uitvoeringskrediet gevraagd voor het verzamelkrediet watersysteem met € 10 miljoen.

8) Duurzaamheid

In de Begroting 2023 is rekening gehouden met het beleid van Delfland inzake duurzaamheid. Specifiek wordt hier aandacht aan besteed via de programmalijnen Energie en Klimaatneutraal en Circulaire economie binnen het programma Waterketen en Circulariteit. In de begroting 2023 is verwerkt dat Delfland het geproduceerde groengas zo voordelig mogelijk wordt gebruikt en kan voor het eerst gebruik gemaakt worden van de opbrengst van de zonneweide Harnaschpolder.

9) Organisatorische en personele consequenties

In de begroting is een uitbreiding van de personele formatie verwerkt in lijn met de besluitvorming over de Kadernota 2023.

10) OR

De OR wordt geïnformeerd over de aan de VV voorgelegde Begroting 2023.

11) Risico's en beheersmaatregelen

In de Begroting 2023 is als bijlage de paragraaf Risico's opgenomen. Met ons risicobeleid voldoen we aan de wettelijke verplichting voor waterschappen om de risico's in kaart te brengen en beleid te ontwikkelen om deze risico's af te dekken.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Communicatie over de Begroting 2023, inclusief de meerjarenraming 2024-2027, en de in de Begroting 2023 opgenomen tarieven vindt plaats rond de besluitvorming in de Verenigde Vergadering op 24 november 2022. Medewerkers worden over het besluit onder meer geïnformeerd via het samenwerkingsportaal (intranet) en het publiek via de website en een advertentie in huis-aan-huisbladen. Van de Begroting 2023 verschijnt ook een digitale versie op onze website, conform 2022. Van het besluit met betrekking tot de tarieven voor 2023 wordt de Regionale Belasting Groep zo spoedig mogelijk na vaststelling in kennis gesteld. Nadat de Verenigde Vergadering op 24 november 2022 de begroting en de daarin opgenomen tarieven heeft vastgesteld wordt er een persbericht verspreid.

Dossiernummer: 2601

13) Bekendmaking en vervolprocedure

Het ontwerp van de Begroting 2023 wordt, zodra het college dit aan de VV heeft voorgelegd, voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. De terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling worden openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de Begroting 2022 niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving (artikel 100 lid 3 van de Waterschapswet). De artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet zijn van toepassing.

14) Bevoegd orgaan

Op grond van artikel 101, lid 1, van de Waterschapswet is de VV het bevoegd orgaan tot het vaststellen van de Programmabegroting 2022.

15) Toelichting

De Begroting 2023 is tot stand gekomen op basis van de bijgestelde begroting 2022, de Kadernota 2023 mutaties en additionele autonome en onvermijdelijke mutaties. Hierbij zijn de uitgangspunten en ambities uit het Bestuursakkoord 'Iedereen aan de slag voor water' in acht genomen.

Van het uitgangspunt in het bestuursakkoord dat de lasten gelijk blijven is voor de begroting 2023 toegepast met uitzondering van een energieopslag voor de zuiveringsheffing. Door de sterk gestegen energieprijzen en de verwachting van deze prijzen in 2023 is noodzakelijk om voor € 22,6 miljoen een opslag te verwerken. Voor het tarief per vervuilingseenheid is dit € 15. Als de energieprijzen weer dalen wordt deze opslag in de volgende begroting weer aangepast

In de begroting 2023 is zichtbaar dat de schuld van Delfland verder afneemt met € 20 miljoen. Ook na 2023 blijft de schuld jaarlijks verder af nemen tot dat de vervangingsinvestering voor de Groote Lucht kan worden uitgevoerd.

In de begroting wordt stilgestaan bij het financieel evenwicht voor de langere termijn. Door de VV was bij de begrotingsbehandeling 2022, per motie, gevraagd om aandacht en nadere uitwerking dit evenwicht. Mede gelet op de beperkte beschikbaarheid van reserves voor tarief demping. Dit evenwicht is zichtbaar in de vorm van een gestaag verder dalende schuldquote tot het moment waarop de vervangingsinvestering voor de grote lucht wordt gedaan. Na afronding van de investering kan de NSQ weer gestaag gaan dalen.

In de begroting en de meerjarenraming is zichtbaar dat er rekening wordt gehouden met een toenemende inzet op Waterkwaliteit en klimaatadaptatie vanuit de afspraken zoals die eerder meerjarig zijn gemaakt.

Tot slot is in het kader van evenwichtige financiën zichtbaar hoe de tarieven en lasten zich ontwikkelen rekening houdend met de beperkte mogelijkheden van tariefdemping, de groei van het aantal ingezetenen en een prijscorrectie.

Voor de lasten geldt dat na 2024 de reserves tariefdemping volledig zal zijn ingezet. In de meerjarenraming is geschetst welk tarief moet worden gevoerd voor een sluitende begroting. Dit tarief gaat uit van een jaarlijkse groei van areaal met 1% en gemiddeld een jaarlijkse prijscorrectie van 1%. Daarmee wordt voldoende dekking gevonden voor de jaarlijkse stijgende kosten met van Delfland met gemiddeld 2%.

Binnen de kaders van de begroting wordt gewerkt aan toekomstige kostenbesparingen door de inzet op een digitale transformatie, een omslag naar preventief onderhoud in plaats van correctief onderhoud en besparingen in de bedrijfsvoering. Bij dit laatste kan gedacht worden aan een zo goed mogelijk gebruik van de huisvesting en efficiënte inzet van het wagenpark. Uitwerking van de besparing door een digitale transformatie zal stapsgewijs plaatsvinden aan de hand van concrete stappen in het transformatieproces.

Voor de korte termijn is er nog geen daling van de rentelast in het zicht. Delfland beschikt over langlopende geldleningen die niet boetevrij kunnen worden omgezet of vervroegd afgelost. In de praktijk betekent dit dat een voordeel uit oversluiten van leningen naar lagere

Dossiernummer: 2601

een rente teniet wordt gedaan door de omzettingskosten. Verwacht wordt dat vanaf 2026 nieuwe leningen worden aangetrokken tegen nieuwe rentepercentages. Dit is toegelicht in hoofdstuk 2 Meerjarenraming en hoofdstuk 7 Financiering. Hiermee wordt invulling gegeven aan de vraag om nadere toelichting op de mogelijkheden om de rentelast van Delfland te verlagen.

Verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen

Met de vaststelling van de begroting wordt ook het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen herijkt en aangevuld met een volgende jaarschijf. De peildatum voor de herijking is 1 januari van het lopend begrotingsjaar. Met deze begroting wordt jaarschijf 2025 toegevoegd aan het verzamelkrediet en het lopend begrotingsjaar en de jaarschijven 2023-2024 herijkt.

In tabel 1 is zijn de vier nog lopende verzamelkredieten weergegeven. Op 1 januari 2022 was een krediet beschikbaar van 24,4 miljoen euro.

Tabel 1: Beschikbaar budget per 1 januari 2022

projectnr	Krediet op 1 januari 2022	Realisatie tm eind 2021	beschikbaar op 1 januari 2022
701753	€ 3.865.000	€ 3.263.857	€ 601.143
701916	€ 26.870.711	€ 22.150.769	€ 4.719.942
701994	€ 15.836.984	€ 12.791.560	€ 3.045.424
702084	€ 16.230.336	€ 217.453	€ 16.012.883

totaal € 24.379.392

In tabel 2 is een meerjarenoverzicht opgenomen voor de komende jaren. Geraamd wordt dat in totaal 55,1 miljoen euro benodigd is voor lopend begrotingsjaar en de jaarschijven 2023 – 2025. Derhalve wordt ophoging van het Investeringsplan en gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet gevraagd voor het verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen (projectnummer 702084) met 30,7 miljoen euro.

Tabel 2: meerjarenraming assetsysteem waterkeringen

begrotingsjaar	meerjarenbegroting
2022	€ 11.300.000
2023	€ 15.300.000
2024	€ 14.100.000
2025	€ 14.400.000

totaal € 55.100.000

Scopewijziging Verzamelkrediet watersysteem

De huidige scope van het verzamelkrediet watersysteem is nu groot onderhoud en renovatie van gemalen. Conform de werkwijze van waterkeringen wordt voorgesteld ook de scope van het verzamelkrediet te verbreden naar vervanging, groot onderhoud en renovatie binnen het watersysteem. Hiermee wordt de slagvaardigheid binnen de projecten binnen het watersysteem vergroot waardoor de beschikbare capaciteit effectiever ingezet kan worden en de doorlooptijd kan worden verkleind. De VV behoudt middels de tweejaarlijkse projectenoverzichten sturing op de besteding van het beschikbaar gestelde krediet. Tevens wordt hiermee een eenduidigere werkwijze verkregen binnen Delfland.

16) Bijlagen

1. Begroting 2023 en Meerjarenraming 2024-2027

Onderwerp Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027
Dossiernummer 2601

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 18 oktober 2022, dossiernummer 2601;

gelezen het positieve advies van de gezamenlijke commissie P&C en de rekeningcommissie.

Overwegende dat:

1. het ontwerp van de Programmabegroting 2023 ingevolge artikel 100, tweede en derde lid, van de Waterschapswet gedurende twee weken voor eenieder ter inzage wordt aangeboden;
2. hiertegen geen bedenkingen ingediend worden

Gelet op:

De artikelen 99 tot en met 102 van de Waterschapswet

Besluit:

1. de Programmabegroting 2023, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. kennis te nemen van de meerjarenraming 2024-2027, als onderdeel van de programmabegroting 2023, zoals opgenomen in bijlage 1;
3. het investeringsplan Verzamelkrediet assetsysteem waterkeringen aan te vullen met een bedrag van € 30.700.000;
4. een bedrag van € 30.700.000 beschikbaar te stellen aanvullend op het reeds beschikbare gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet voor het uitvoeren van buitengewoon onderhoud en verbeteringsmaatregelen aan waterkeringen, waterkerende constructies en kunstwerken;
5. de scope van het verzamelkrediet Groot onderhoud en renovatie gemalen aan te passen naar Vervanging, groot onderhoud en renovatie binnen het watersysteem;
6. het verzamelkrediet Watersysteem aan te vullen met een bedrag van € 10.000.000;
7. het huidige investeringsplan en -krediet Nieuwbouw gemaal Commandeurspolder op te hogen met een bedrag van € 846.000;
8. het huidige investeringsplan en -krediet Renovatie gemaal Dorpolder op te hogen met een bedrag van € 299.400;
9. het huidige investeringsplan en -krediet Filterinstallatie Broekpolder op te hogen met een bedrag van € 260.000;
10. het huidige investeringsplan en -krediet Vispassage gemaal Dorpolder op te hogen met € 57.600

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 24 november 2022.

De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

P.C. Janssen

Dossiernummer: 2601

de voorzitter,

dr. P.H.W.M. Daverveldt

ir.